

Overweging zondag 12 augustus 2012

Over de vraag wie God is wordt al sinds mensenheugenis nagedacht en gesproken. Onze kerkvaders en theologen breken zich daar hun hoofd over. We proberen God te vangen in theologische stellingen of bewoordingen. Misschien wel de opdracht van theologen omdat theologie betekent 'wetenschappelijk spreken over God'.

En zoveel theologen er zijn, zoveel meningen zijn er over God. Anselmus van Canterbury heeft over God gezegd: 'God is groter dan wij denken kunnen'. En wellicht zet dat ons weer met beide voeten op de grond. Want zouden wij ons kunnen bedenken wie en wat God is, zo haalt Anselmus aan, dan zouden wij wellicht ook nog iets groters kunnen bedenken.

Een nadeel van ons theologisch denken over God is dat wij hem hebben vastgelegd in stellingen, formules en dogma's.

Als we kijken naar de drie Abrahamitsche Godsdiensten, christendom, Jodendom en Islam, dan is het christendom t.o.v. de andere twee godsdiensten veel meer een orthodoxy, terwijl Jodendom en Islam waar het meer gaat om het doen dan om de theologie, een orthopraxy zijn. Niet zeggende daarmee dat daar niet is nagedacht over God, JHWH, of Allah maar in beide godsdiensten ligt meer dan bij ons de nadruk op het beleven van het geloof waar het in het christendom veel meer gaat om het geloven in en vasthouden aan dogma's, formuleringen, structuren dan beleving.

En daar ligt een groot verschil in denken. Geloven doe je, dat is te zien aan jouw levenshouding, jouw manier van leven, je omgang met anderen, met de wereld, met jezelf.

Dat is ook het verschil tussen de theologie en de religiewetenschappen. De beste religiewetenschapper is de agnost 1) Iemand die het bestaan van god ontkent. 2) Ongelovige, omdat zij of hij niet belast is met een eigen kijk op God, het Goddelijke.

De religiewetenschapper maakt het nl. niet uit of er een God bestaat, wie God is. De religiewetenschapper kijkt naar wat zeggen dat je geloofd dat er een God is met JOU doet.

Het is daarom nog maar de vraag of het zinvol is je de vraag te stellen wie of wat God is.

Als we Anselmus geloven gaat Hij toch ons verstand te boven dus is het zinloos en tijdsverspilling daar je hoofd over te breken.

Wat belangrijker is, naar mijn mening, is dat mensen aan je kunnen zien als je zegt te geloven in God. En als je iets wil weten over God dat je leest wat mensen die zeggen te geloven in God ons hebben laten weten in de Bijbel. De Bijbel dan niet gezien als een Boek dat de Waarheid is, maar de Bijbel als geloofsboek, als getuigenis van mensen die geloven in Hem wiens naam is 'Ik ben die is'.

En het tweede deel van de Bijbel, het Nieuwe Testament, te zien als verhaal over die mens in wie God het meest zichtbaar werd in zijn levenswijze. Die Mens liet ons weten dat God liefde is en dat wil je ervaren wie God is, jij ook liefde moet zijn.

En wil je zien wie God is, kijk dan om je heen want God is niet één en dezelfde maar steeds anders omdat hij ons tegemoet komt in elke medemens.

En bovenal, naar mijn bescheiden mening, God is niet boven, hoogverheven op een troon in de hemel, nee God is midden onder ons hij is in u en mij.

Geloven in God wie en wat Hij dan ook mag zijn is niet gemakkelijk. Gezien hoe onze wereld er uit ziet en wat er dagelijks om ons heen gebeurt aan onrecht, geweld, moord en doodslag, mensen die de ander het licht in de ogen niet gunnen en ga zo maar door, doet je, mij in ieder geval soms twijfelen aan een liefdevolle God. Maar ja, daarom zeggen we ook dat geloven een werkwoord is waaraan we elke dag moeten werken. Geloven is ook 'niet zeker weten' en zo heeft ons geloof, ons geloven ook iets mysterieus en blijft God voor mij en wellicht ook jullie een mysterie.

Laat dat zo ook maar zijn en laten we aan de slag gaan God te doen en laten we vooral God niet vastnagelen in stellingen en dogma's want dat hebben we ooit gedaan met die Mens in wie hij het meest zichtbaar was en dat en de dood heeft hem niet ervan weerhouden levend in ons midden aanwezig te zijn.

Nee, laten we aan de slag gaan en de liefde, de Godsnaam immers, doen, gesterkt door het brood voor onder weg dat hier telkens weer gedeeld wordt, dan ontdekken we wellicht wie God is voor jou als je zegt in Hem te geloven. Dan ontdekken we God wellicht op plekken en in mensen waar God niet hadden verwacht. Dan wordt God zichtbaar, zichtbaar in ons handelen, in onze liefde voor elkaar en zijn schepping.

Een eind vandaan van orthodoxy op weg naar orthopraxy vinden we misschien een antwoord op de vraag: wie is God of beter gezegd wie is God voor jou? De God van Witte Donderdag? God als marionet: wij vragen en God geeft? God als hersenspinsel? Misschien wordt ons versteende geloof zo weer een levend geloof dat getuigt van een levende God, tastbaar en zichtbaar aanwezig in en door ons.

Dat het zo mag zijn!